

תקנון למדינות השכנות הדרומיות לאירופה (ENP-South)

להתנהלות בנושאי סטטיסטיקה

א. סביבה מוסדית

גורמים מוסדיים וארגוניים משפיעים באופן משמעותי על האפקטיביות והאמינות של המוסד לסטטיסטיקה לאומית והגופים האחרים אשר יוצרים מפתחים, ומפיצים סטטיסטיקה רשמית. הסוגיות הרלוונטיות הם עצמאות מקצועית, המנדט לאיסוף נתונים, משאבים נאותים, מחויבות לאיכות, סודיות סטטיסטית, חוסר פניות ואובייקטיביות.

עקרון 1: עצמאות מקצועית - עצמאות מקצועית של המוסד לסטטיסטיקה לאומית ויצרנים אחרים של סטטיסטיקה רשמית מגופי מדיניות, רגולציה או מנהל, כמו גם מגופים של הסקטור הפרטי, מבטיחה את האמינות של הסטטיסטיקה הרשמית.

אינדיקטורים

אינדיקטור 1.1: העצמאות מהתערבות פוליטית וחינוכית אחרת בפיתוח, הפקה והפצה של סטטיסטיקה של המוסד לסטטיסטיקה לאומית ויורוסטט (Eurostat), מעוגנת בחוק ומובטחת ליתר יצרני הסטטיסטיקה הרשמית.

אינדיקטור 1.2: לראשי המוסדות לסטטיסטיקה לאומית ויורוסטט, וכאשר הדבר מתאים, לראשי הגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית, יש מעמד היררכי גבוה מספיק על מנת להבטיח גישה ברמה גבוהה לקובעי מדיניות וגופי מנהל ציבוריים. הם נמצאים ברמה המקצועית הגבוהה ביותר.

אינדיקטור 1.3: לראשי המוסדות לסטטיסטיקה לאומית ויורוסטט, וכאשר הדבר מתאים, לראשי הגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית, ניתנת האחריות להבטיח שהסטטיסטיקה מתוכננת, מפותחת, מופקת ומופצת בצורה עצמאית.

אינדיקטור 1.4: לראשי המוסדות לסטטיסטיקה לאומית ויורוסטט, וכאשר הדבר מתאים, לראשי הגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית, ניתנת האחריות הבלעדית להחליט על שיטות סטטיסטיות, תקנים ונהלים, ועל התוכן והתזמון של הודעות סטטיסטיות.

אינדיקטור 1.5: תכניות העבודה הסטטיסטיות מפורסמות והודעות תקופתיות מתארים את התקדמותם.

אינדיקטור 1.6: הודעות סטטיסטיות מובחנות בבירור ומפורסמות בנפרד מדווחים פוליטיים או מהודעות הנוגעות למדיניות.

אינדיקטור 1.7: המוסד לסטטיסטיקה לאומית ויורוסטט, וכאשר הדבר מתאים, הגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית, מאירים בפומבי על נושאים סטטיסטיים, כולל בקורת על שימוש לרעה בנתונים סטטיסטיים, ככל שנחשב מתאים.

אינדיקטור 1.8: המינוי של ראשי המוסד לסטטיסטיקה לאומית ושל יורוסטט, וכאשר הדבר מתאים, ראשי הגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית, מתבסס על יכולת מקצועית בלבד. הסיבות שעל

בסיסם ניתן לסיים את תקופת המינוי מצוינות במסגרת המשפטית. סיבות אלה לא יכולים לכלול סיבות המחלישות את עצמאותו המקצועית והמדעית.

עקרון 2: מנדט לאיסוף נתונים. למוסדות לסטטיסטיקה לאומית והגופים האחרים המייצרים סטטיסטיקה רשמית יש מנדט חוקי ברור לאסוף מידע לצורך סטטיסטיקה רשמית. על פי דרישה של הרשויות הסטטיסטיות וגופים אחרים המייצרים סטטיסטיקה רשמית, תיתכן חובה חוקית של גופי מנהל, עסקים, משקי בית והציבור בכלל, להרשות גישה או לספק נתונים לצורכי הסטטיסטיקה הרשמית.

אינדיקטורים

אינדיקטור 2.1: המנדט של המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית לאסוף מידע לפיתוח, הפקה, והפצה של סטטיסטיקה רשמית מוגדרת בחוק.

אינדיקטור 2.2: המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מורשים בחוק להשתמש בנתונים מנהליים לצרכים סטטיסטיים.

אינדיקטור 2.3: על בסיס פעולה משפטית המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים המייצרים סטטיסטיקה רשמית יכולים לחייב היענות לסקרים סטטיסטיים.

עקרון 3: הלימות משאבים – המשאבים הזמינים למוסד לסטטיסטיקה לאומית ולגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית לרשויות הסטטיסטיות מספיקים כדי למלא את הדרישות של הסטטיסטיקה רשמית.

אינדיקטורים

אינדיקטור 3.1: משאבי כוח אדם, מימון, ומחשוב, ההולמים את ייעודם מבחינת כמות ואיכות, זמינים לענות על צרכים סטטיסטיים נוכחיים.

אינדיקטור 3.2: ההיקף, הפירוט, והמחיר של הסטטיסטיקה הולמת את הצרכים.

אינדיקטור 3.3: קיימים נהלים להעריך ולהצדיק את העלות של דרישות לסטטיסטיקה חדשה.

אינדיקטור 3.4: קיימים נהלים להעריך את הצורך המתמשך לכלל הסטטיסטיקה, לבדוק אם יש פריטים שניתן לבטל או לצמצם כדי לשחרר משאבים.

עקרון 4: מחויבות לאיכות. המוסד לסטטיסטיקה לאומית והגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מחויבים לאיכות. הם מזהים באופן מערכתי ושותף חוזקות וחולשות כדי לשפר באופן רציף את איכותם של תהליכים ותוצרים.

אינדיקטורים

אינדיקטור 4.1: מדיניות האיכות מוגדרת וזמינה לציבור. קיימת מבנה ארגוני וכלים כדי לבצע ניהול איכות.

אינדיקטור 4.2: קיימים נהלים על מנת לתכנן ולנתר את האיכות של תהליכי ההפקה וההפצה של הסטטיסטיקה.

אינדיקטור 4.3: איכות התוצרים מנותרת בצורה סדירה ומתקיימת הערכה לגבי אפשרויות לפשרות בין איכות לתכונות אחרות, והאיכות מדווחת לפי הקריטריונים של איכות לסטטיסטיקה רשמית.

אינדיקטור 4.4: יש סקירה קבועה ויסודית של התפוקות הסטטיסטיות החיוניות, תוך שימוש במומחים חיצוניים כאשר מתאים.

עקרון 5: סודיות סטטיסטית. הפרטיות הן של ספקי הנתונים (משקי בית, עסקים, גופי מנהל ומשיבים אחרים), הסודיות של המידע שהם מספקים ושימושו לצרכים סטטיסטיים בלבד מובטחים באופן מוחלט.

אינדיקטורים

אינדיקטור 5.1: סודיות סטטיסטית מובטחת בחוק.

אינדיקטור 5.2: בעת מינויים לתפקיד, אנשי הצוות חותמים על מסמכי מחויבות חוקיים.

אינדיקטור 5.3: נקבעו עונשים לכל עבירה מכוונת על סודיות סטטיסטית.

אינדיקטור 5.4: הצוות מקבל הנחיות, הוראות והדרכה על הגנת סודיות סטטיסטית בתהליך ההפקה וההפצה. מדיניות ההגנה על סודיות מופצת לציבור.

אינדיקטור 5.5: קיימים אמצעים פיזיים, טכנולוגיים וארגוניים כדי להגן על הביטחון והשלמות של מאגרי נתונים סטטיסטיים.

אינדיקטור 5.6: קיימים נהלים נוקשים לגבי הגישה של משתמשים חיצוניים לנתוני פרט סטטיסטיים לצרכי מחקר.

עקרון 6: אובייקטיביות ללא משוא פנים – המוסד לסטטיסטיקה לאומית והגופים האחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מפתחות, יוצרות, ומפיצות סטטיסטיקה רשמית תוך כדי כיבוד עצמאות מדעית ובצורה אובייקטיבית, מקצועית, ושקופה, שבו כל המשתמשים מקבלים יחס שוויוני.

אינדיקטורים

אינדיקטור 6.1: הסטטיסטיקה מופקת על בסיס אובייקטיבי המוכתבת על ידי שיקולים סטטיסטיים.

אינדיקטור 6.2: הבחירה במקורות ושיטות סטטיסטיות כמו גם ההחלטות לגבי הפצת סטטיסטיקה מתבססות על שיקולים סטטיסטיים.

אינדיקטור 6.3: טעויות שמתגלות בסטטיסטיקה שפורסמה מתוקנים במועד המוקדם ביותר ומפורסמות.

אינדיקטור 6.4: מידע על השיטות והנהלים שבהם נעשה שימוש נגישים לציבור.

אינדיקטור 6.5: תאריכים וזמני הפצה של סטטיסטיקה מוכרזים מראש.

אינדיקטור 6.6: התרעה מוקדמת ניתנת לכל רביזיה משמעותית או שינוי במתודולוגיה.

אינדיקטור 6.7: לכל המשתמשים ניתנת גישה שווה להודעות סטטיסטיות באותו זמן. כל הפצה מוקדמת לגורם מיוחס חיצוני היא מוגבלת, נשלטת, ומפורסמת ברבים. במקרה שמתקיימת דליפה, סידורים להפצה מוקדמת עוברים הערכה מחדש כדי להבטיח שוויוניות.

אינדיקטור 6.8: הודעות סטטיסטיות והתבטאויות במסיבות עיתונאים הם אובייקטיביות ולא נוקטות צד.

ב. תהליכים סטטיסטיים

התהליכים שמשמשים את הרשויות הסטטיסטיות לארגון, איסוף, עיבוד והפצה של סטטיסטיקה רשמית עומדים באופן מלא בסטנדרטים אירופאיים ובינלאומיים אחרים, ובהנחיות ובפרקטיקות המומלצות. מוניטין של ניהול טוב ויעילות מגבירים את האמון בסטטיסטיקה. הסוגיות הרלבנטיות הם מתודולוגיה נכונה, תהליכים סטטיסטיים מתאימים, נטל לא-מוגזם על המשיבים ויחס עלות תועלת מתאים.

עקרון 7. מתודולוגיה מבוססת היטב - סטטיסטיקה איכותית מסתמכת על מתודולוגיה מבוססת. לכך נדרשים כלים נאותים, תהליכים נאותים, והתמחות נאותה.

אינדיקטורים

אינדיקטור 7.1: המסגרת המתודולוגית הכללית שמשמשת את הסטטיסטיקה הרשמית נצמדת לתקנים אירופאיים ובינלאומיים אחרים, בהנחיותיהם ובפרקטיקות המומלצות.

אינדיקטור 7.2: קיימים נהלים כדי להבטיח שמושגים, הגדרות וסיווגים סטנדרטיים מיושמים בכלל המוסד לסטטיסטיקה לאומית ובגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית.

אינדיקטור 7.3: כדי להבטיח את איכותם הגבוהה של מרשם העסקים, המסגרת לסקרי אוכלוסייה, ומרשמים אחרים המנוהלים על ידי המוסד לסטטיסטיקה לאומית אלה נבחנים באופן קבוע ומתוקנים כאשר יש בכך צורך.

אינדיקטור 7.4: קיימת התאמה מלאה ומפורטת בין הסיווגים הלאומיים והסיווגים המקובלים הבינלאומיים.

אינדיקטור 7.5: מגויס כח אדם מתוך הבוגרים במקצועות האקדמיים הרלבנטיים.

אינדיקטור 7.6: המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מיישמים מדיניות של הכשרה מקצועית מתמדת של צוותיהם.

אינדיקטור 7.7: מתקיים שיתוף פעולה עם הקהילה המדעית כדי לשפר את המתודולוגיה, האפקטיביות של השיטות שנקטות וכדי לעודד, במידת האפשר, שימוש בכלים טובים יותר.

עקרון 8. תהליכים סטטיסטיים הולמים - סטטיסטיקה איכותית מבוססת על תהליכים סטטיסטיים הולמים אשר מיושמים משלב איסוף המידע ועד לשלב אימות הנתונים.

אינדיקטורים

- אינדיקטור 8.1:** שאלונים של סקרים סטטיסטיים נבחרים בצורה סיסטמטית לפני שלב איסוף הנתונים.
- אינדיקטור 8.2:** עיצוב סקרים, בחירת מדגמים ושיטות אמידה מבוססים היטב, נבחרים באופן קבוע ומתוקנים כאשר יש בכך צורך.
- אינדיקטור 8.3:** איסוף נתונים, הזנת נתונים וסימול מנוטרים באופן קבוע ומתוקנים כאשר יש בכך צורך.
- אינדיקטור 8.4:** נעשה שימוש בשיטות ראיות לעריכתם ולזקיפתם של נתונים; אלה נבחרים, מתוקנים ומעודכנים כאשר יש צורך בכך.

עקרון 9. עומס דווח מידתי - עומס הדיווח הוא מידתי לצרכי המשתמשים ולא מכביד מדי על המשיבים. הרשויות הסטטיסטיות עוקבות אחר עומס ההשבה וקובעות יעדים לצמצומו לאורך זמן.

אינדיקטורים

- אינדיקטור 9.1:** ההיקף והפירוט של הדרישות לצרכי סטטיסטיקה רשמית מצומצמים למינימום ההכרחי.
- אינדיקטור 9.2:** נטל ההשבה מתחלק בין אוכלוסיות סקרים באופן הרחב ביותר האפשרי.
- אינדיקטור 9.3:** המידע שמבוקש מעסקים יהיה זמין, ככל שניתן, מהדוחות הכספיים שלהם וישנו שימוש בשיטות אלקטרוניות כדי להקל אל ההשבה.
- אינדיקטור 9.4:** ישנו שימוש במקורות מנהליים בכל נושא אפשרי כדי להימנע מחזרה על בקשות למידע.
- אינדיקטור 9.5:** ישנו שיתוף נתונים כללי בין המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית כדי להימנע משכפול סקרים.
- אינדיקטור 9.6:** המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מקדמים אמצעים המאפשרים קישור בין המקורות של הנתונים שלהם או בינם לבין נתונים מנהליים, בהתאם לכללי הסודיות, כדי להוריד את נטל ההשבה.

עקרון 10. יחס עלות תועלת – שימוש יעיל במשאבים

אינדיקטורים

- אינדיקטור 10.1:** השימוש במשאבים עלי די המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מבוקר על ידי אמצעים פנימיים וחיצוניים עצמאים.
- אינדיקטור 10.2:** מתבצעת אופטימיזציה של התרומה הפוטנציאלית של טכנולוגיית מידע ותקשורת לפיריון העבודה באיסוף, עיבוד, והפצת מידע.

אינדיקטור 10.3: מאמצים פרואקטיביים נעשים כדי לשפר את הפוטנציאל הסטטיסטי של נתונים מנהליים ולהגביל את הפניה לסקרים ישירים.

אינדיקטור 10.4: המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מקדמים ומיישמים פתרונות סטנדרטיים שמגבירים אפקטיביות ויעילות.

אינדיקטור 10.5: שיתוף מידע מפורסם, כלים ומומחיות קיים בין יורוסטט וגופים בינלאומיים אחרים, המוסדות לסטטיסטיקה לאומית במדינות ה-ENP-South.

ג. תפוקה סטטיסטית

הסטטיסטיקה הזמינה עונה על צרכי המשתמשים. הסטטיסטיקה עונה על דרישות תקני האיכות הבינלאומיים ועונה על הצרכים של מוסדות הממשלה, מכוני מחקר, עסקים, והציבור באופן כללי, יחד עם הצרכים של מוסדות אירופאיים ובינלאומיים. הסוגיות החשובות הם המידה שבה הסטטיסטיקה היא רלבנטית, מדויקת, מוכנה בעיתוי מתאים, קוהרנטית, ברת השוואה בין מדינות ואזורים, ונגישה למשתמש.

עקרון 11. רלבנטיות – סטטיסטיקה רשמית עונה על צרכי המשתמשים.

אינדיקטורים

אינדיקטור 11.1: קיימים תהליכים להתייעצות עם משתמשים, לניתור הרלוונטיות והתועלת של סטטיסטיקה קיימת כמענה על צרכים קיימים, וכדי לשקול צרכים חדשים וסדרי עדיפויות.

אינדיקטור 11.2: צרכים בעדיפות גבוהה מקבלים מענה והם משתקפים בתכנית העבודה.

אינדיקטור 11.3: שביעות הרצון של המשתמשים מנוטר על בסיס קבוע ומקבל מענה שיטתי.

עקרון 12. דיוק ואמינות – סטטיסטיקה רשמית מתארת את המציאות בצורה מדויקת ומהימנה.

אינדיקטורים

אינדיקטור 12.1: ישנו הערכה קבועה ותיקוף של נתוני מקור, תוצאות ביניים ותפוקות סטטיסטיות.

אינדיקטור 12.2: טעויות דגימה וטעויות לא מדגמיות נמדדות ומתועדות בצורה שיטתית בהתאם לכללים אירופיים ובינלאומיים.

אינדיקטור 12.3: רביזיות של נתונים מנותחות בקביעות כדי לשפר את התהליכים הסטטיסטיים.

עקרון 13. עיתוי מתאים ועמידה בזמנים – סטטיסטיקה רשמית מופצת ללא השהיות ובהקפדה על לוחות זמנים.

אינדיקטורים

אינדיקטור 13.1: מועדי פרסום עומדים בתקנים אירופיים ובין לאומיים להפצת נתונים.

אינדיקטור 13.2: מועד יומי קבוע להפצת נתונים מפורסם ברבים.

אינדיקטור 13.3: מחזוריות הפקת הנתונים לוקחת בחשבון את צרכי המשתמשים עד כמה שאפשר.

אינדיקטור 13.4: סטייה ממועדי הפרסום מפורסם מראש, מוסבר, ומועד חדש נקבע.

אינדיקטור 13.5: ניתן להפיץ תוצאות ראשוניות שהם בעלות דיוק כולל קביל כאשר הדבר שימושי.

עקרון 14. קוהרנטיות והשוואתיות – הסטטיסטיקה הרשמית היא עקבית מבחינה פנימית ולאורך זמן, וניתנת להשוואה בין מדינות ואזורים.

אינדיקטורים

אינדיקטור 14.1: הסטטיסטיקה היא קוהרנטית מבחינה פנימית וקונסיסטנטית (כלומר, משוואות אריתמטיות וחשבונאיות מתקיימות בין מרכיביהם)

אינדיקטור 14.2: הסטטיסטיקה ניתנת להשוואה במהלך פרקי זמן סבירים

אינדיקטור 14.3: הסטטיסטיקה מופקת בהתאם לתקנים משותפים לגבי היקף, הגדרות, יחידות מדידה וסיווגים בסקרים ומקורות שונים.

אינדיקטור 14.4: נעשית השוואה והתאמה בין סטטיסטיקה ממקורות שונים ובמחזוריות שונה

אינדיקטור 14.5: השוואתיות הנתונים בין מדינות ה-ENP-South מובטחת על ידי חילופי נתונים בין המדינות לבין עצמן, ועם מערכות סטטיסטיות אחרות. מחקרים מתודולוגים נעשים תוך שיתוף פעולה הדוק בין מדינות ה-ENP-South ויורוסטט.

עקרון 15. נגישות ובהירות – הסטטיסטיקה הרשמית מוגשת בצורה בהירה ומובנת, מופצת בצורה מתאימה ונוחה, נגישה וזמינה, בצורה שוויונית, בתמיכת מטה דטה והדרכה.

אינדיקטורים

אינדיקטור 15.1: הסטטיסטיקה והמטה דטה המקביל מוגשות ונשמרות בצורה שמאפשרת אינטרפרטציה נכונה והשוואות מושכלות.

אינדיקטור 15.2: שירותי ההפצה משתמשות בטכנולוגיית מידע ותקשורת מודרניים, וכאשר מתאים, הפקות מודפסות.

אינדיקטור 15.3: סטטיסטיקה לפי מידה ניתנת כאשר הדבר בר ביצוע, והציבור מיועד לקיומו של השירות.

אינדיקטור 15.4: גישה לנתוני מיקרו ניתנת לצרכי מחקר ומנוהלת על פי כללים ופרוטוקולים ספציפיים, כולל כללי סודיות.

אינדיקטור 15.5: מטה דטה מתועדת לפי מערכות מטה דטה סטנדרטיים.

אינדיקטור 15.6: המשתמשים מיודעים לגבי המתודולוגיה של תהליכים סטטיסטיים כולל השימוש בנתונים מנהליים.

אינדיקטור 15.7: המשתמשים מיודעים לגבי האיכות של תפוקות סטטיסטיות בהתאם לאמות המידה לאיכות של סטטיסטיקה רשמית.

עקרון 16. תאום ושיתוף פעולה. תאום ושיתוף פעולה בנושאים סטטיסטיים תורמים לשיפור האיכות של סטטיסטיקה רשמית במערכות הסטטיסטיות הלאומית של מדינות ה-ENP-South.

אינדיקטורים

אינדיקטור 16.1: מנגנונים לאומיים קיימים כדי לתאם את הפיתוח, ההפקה, וההפצה של סטטיסטיקה רשמית, ואבטחת איכותה.

אינדיקטור 16.2: כאשר סטטיסטיקה רשמית מבוססת על נתונים מנהליים, ההגדרות והמושגים שבהם נעשה שימוש לצרכים מנהליים הם קירוב טוב לאלה שנחוצים לצרכים סטטיסטיים.

אינדיקטור 16.3: המוסד לסטטיסטיקה לאומית וגופים אחרים שמייצרים סטטיסטיקה רשמית מעורבים בעיצוב הנתונים המנהליים כדי שהנתונים המנהליים יהיו מתאימים יותר לצרכים סטטיסטיים.